

at finde veje, så man kan øve indflydelse på forandringerne. Mange unge føler, at mange ting går hen over hovedet på dem, og ikke mange unge gider engagere sig i f.eks. det politiske arbejde. Men hvis børn og unge ikke får et indtryk af, hvordan vort samfundssystem fungerer, hvordan kan vi så forvente, at de gider engagere sig og beskæftige sig med det?

Det problem har regeringen med sine ungdomspolitiske oplæg og tiltag taget ganske godt fat i. I sidste uge blev 16 kommuner udpeget som ungdomskommuner, og i dag skal vi debattere denne fyldige redegørelse, der har en god historisk gennemgang af forholdene og ikke mindst nogle ganske gode anvisninger af, hvordan vi kommer videre.

Redegørelsen tegner et meget klart billede af, at der er behov for mere demokrati i uddannelsessystemet til gavn for elever og studerende. Ganske vist lærer man meget om de demokratiske spilleregler, men spillereglerne skal jo også gerne prøves i praksis.

Ethvert moderne samfund må til stadighed udvide og udvikle de demokratiske muligheder for borgerne, og i det her tilfælde vil det give kvaliteten i uddannelserne og den styrkelse af det demokratiske samfund, vi er en del af, et gevaldigt løft, et løft, der har været brug for.

Redegørelsen er befriende læsning. Den er spækket med gode, solide politiske principper om at udvide demokratiet i en sektor, der er så vigtigt et fundament for vort samfund, og det er rart, at regeringen er opmærksom og lydhør over for landets fremtidige beslutningstagere, nemlig de unge.

Indflydelse er ikke noget, man får, det er noget, man tager. Ordsproget kender vi alle, ellers ville vi jo nok ikke sidde i denne prægtige sal i dag. En af forudsætningerne er selvfølgelig, at man er aktiv, men også, at rammerne er der, sådan at indflydelsen er inden for rækkevidde, så man vitterlig kan tage og føle på den.

Den seneste tid har elever og studenterorganisationer selv forsøgt at sætte demokratiet i uddannelsessystemet til debat. De har udgivet debathæfte og lavet høringer bl.a. her i huset, og de har også erklæret sig villige til at påtage sig det nødvendige ansvar, nemlig at organisere nogle flere i elev- og studenteraktiviteter.

Tonen i redegørelsen er rigtig. Demokrati skal ingen tage for givet. Det er ikke statisk, det flyttes konstant, og vi skal følge med.

Med den hast, som verden forandres i, og det bombardement fra medierne, vi er udsat for

hver evig eneste dag, er det så vigtigt, at det moderne demokrati omstiller sig, forandrer den demokratiske proces efter omstændighederne, ja, måske ser beslutningsstederne og -tagerne i et helt nyt lys, med andre ord giver borgerne nye og flere muligheder for at øve indflydelse og tage ansvar for egen hverdag. Ikke noget med skindemokrati, det gælder nemlig for det reelle demokrati, at indflydelse og kompetence følges ad, ellers kan ingen forvente, at der tages et ansvar.

For et stykke tid siden påviste en undersøgelse blandt unge i Sverige, at de ikke syntes, at demokrati var den optimale styreform; desværre påviste den også, at de var fuldstændig lige glade.

Jeg er bange for, at vore børn og unge herhjemme heller ikke anser demokratiet for noget saliggørende, som noget smukt, der nødvendigvis skal værnes om. For mange er det en uigennemskuelig proces, og mange gider derfor ikke at engagere sig. Der er for megen snak og for lidt handling, hører man tit. Deraf kan komme afsky over for systemets demokrati, og deraf kan også fødes udemokratiske kræfter. Det kan vi ikke have.

Uddannelse handler ganske rigtigt, som der står i redegørelsen, ikke bare om at få noget paratviden ind i hovedet. Vore uddannelsesinstitutioner må aldrig, aldrig, aldrig blive fabriker, der blot spytter færdiguddannede mennesker ud til at løse arbejdsmarkedets udfordringer. Den megen polemik, vi har om den danske uddannelsessektors kvalitet og økonomiske omkostninger er naturligvis relevant, men essensen må altid være, at vi skal opfylde brugerens behov, børn og unges behov, og ikke bilde os selv ind, at det er os herinde, der har patent på, hvad unge mennesker skal vide og ikke vide. Det kan de faktisk godt selv regne ud, hvis vi bare giver dem mulighederne.

Viden hænger bedst fast inde i vore hoveder, hvis det sker i en dialog, ikke via en monolog.

Uddannelse skal altså ikke bare rumme alverdens viden inden for fagene, men også klæde dig på som et kritisk, selvstændigt tænkende væsen i et demokratisk samfund. Du skal undervises i pligterne, f.eks. at vi herhjemme overholder nogle fælles spilleregler, som vedtages af de folkevalgte forsamlinger, men også gerne fortælle dig på en entusiastisk måde om de rettigheder, du har som individ: din ret til at stemme, din ret til at ytre dig, din ret til at stille krav og skabe løsninger i din hverdag, på din